Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Leden van de raadscommissie Algemene Zaken
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Datum	28 mei 2015
Ons kenmerk	
Uw kenmerk	
Behandeld door	Nicky Jansen Schoonhoven, Lisa de Haan
Kopie aan	
Bijlage	
Onderwerp	Aanscherping Aanpak radicalisering

Geachte leden,

In deze brief wordt ingegaan op de huidige aanpak van radicalisering in Amsterdam en wordt een voorstel gedaan deze op enkele onderdelen aan te scherpen.

1. Inleiding

Radicalisering is van alle tijden. Waar de term in Nederland vroeger voorbehouden was voor extreem rechts of links, hebben wij tegenwoordig voornamelijk en in toenemende mate te maken met radicalisering gestoeld op het Jihadistisch gedachtegoed. De landelijke en lokale trends volgen wij nauwlettend. De Dreigingsbeelden Terrorisme Nederland en de AIVD-nota 'Transformatie van het Jihadisme in Nederland' laten zien dat de dreiging vooralsnog aanhoudt[1].

De Arabische lente werd een Arabische winter. Het conflict in Syrië, de escalatie van het conflict tussen Israël en Hamas in Gaza en de opkomst van groepen als de Islamistische Staat (IS) en Jabhat Al Nusra, hebben een weerslag op onze stad. Informatie en beelden worden via internet en de sociale media binnen een aantal seconden verspreid. Gebeurtenissen die ogenschijnlijk buiten ons bereik liggen, kunnen daarom direct gevolgen hebben in Amsterdam. Een internationale stad als Amsterdam is een mozaïek van nationaliteiten, culturen en religies. Dat maakt dat

[1] Zie voor uitgebreide analyses het Dreigingsbeeld Terrorismebestrijding Nederland van het de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV).

gebeurtenissen elders in de wereld eerder en heviger spanningen veroorzaken, en kunnen leiden tot polarisatie, radicalisering en extremisme.

De gebeurtenissen in Parijs van begin januari zetten de zaken verder op scherp. De moord op redactieleden van Charlie Hebdo, de politie en op burgers in een koosjere supermarkt, hebben overal ter wereld uitingen van afschuw en solidariteit opgeroepen. Dit geldt ook voor de recentere dubbele aanslag in Kopenhagen. Tegelijkertijd voedt het anti-Islam bewegingen zoals Pegida in Duitsland en België. De aanslagen in Parijs en Kopenhagen, zo ook de aanslag medio 2014 in het Joods Museum in Brussel, leren ons dat de dreiging die uitgaat van terugkeerders niet alleen substantieel en duurzaam is, maar ook dichtbij. Naast de 'lone wolves' hebben we te maken met gecoördineerde, gerichte acties door elders getrainde terugkeerders[2].

1.1 Probleemstelling

Genoemde ontwikkelingen hebben uiteraard een grote impact op onze aanpak van radicalisering. Het aantal personen dat is afgereisd naar de genoemde conflictgebieden, om al dan niet deel te nemen aan de gewapende strijd, neemt toe. Er is geen zekerheid over het aantal personen dat is uit gereisd vanuit Nederland, het gaat op dit moment om een geschat aantal van 160 personen[3]. Gelet op de grote stroom aan informatie en beelden op internet, zou je kunnen stellen dat dit aantal eigenlijk relatief klein is. Neemt niet weg dat de gevolgen van uitreizen groot kunnen zijn. Helaas gaan sommigen zo ver dat zij de verantwoordelijkheid voor het uitreizen bij de overheid leggen.

In januari 2015 werd bekend dat een uitgereisde Amsterdammer in Syrië is overleden. Diverse verschillende hulpverleningsinstanties en gemeentelijke organisaties hebben de familie, zowel voor als na het uitreizen van de zoon, bijgestaan. De inspanningen van de overheid en haar partners, kunnen helaas niet altijd voorkomen dat personen uitreizen.

De aanslagen in Brussel, Parijs en Kopenhagen tonen wederom aan dat radicalisering door kan groeien naar terreur. De complexe context en de opkomst van sociale media stellen de overheid voor een nieuwe uitdaging. Wij kunnen de situatie in het Midden-Oosten niet oplossen. Wij lopen, mede door de veranderde omstandigheden, tegen een aantal knelpunten aan.

Zo zijn de beweegredenen voor radicalisering en uitreizen tamelijk ongrijpbaar en het effect van overheidsoptreden op de-radicalisering is moeilijk te meten. Er klinken verschillende visies en

[2] Na de aanslag in Brussel zijn sinds juni 2014 extra maatregelen getroffen bij Joodse objecten in Amsterdam. Op basis van een schouw door de NCTV is vastgesteld hoe de weerbaarheid van de objecten verhoogd kan worden. Amsterdam stelt hiervoor, via een subsidieregeling, extra geld beschikbaar in 2015. Na de aanslagen in Parijs hebben ook persorganisaties hun zorgen geuit, er worden gesprekken gevoerd om te kijken wat nodig is om de weerstand te verhogen.

[3] Het is niet duidelijk of zij zich allemaal hebben aangesloten bij een terroristische organisatie. Ter vergelijking: in Frankrijk wordt gesproken van 700 uitreizigers, in België 300, Duitsland 400 en het Verenigd Koninkrijk 500. Sommige deskundigen menen dat de getallen in werkelijkheid vele malen hoger liggen. Gelet op de grote stroom aan informatie en beelden op internet zou je kunnen stellen dat deze aantallen eigenlijk relatief klein zijn. Neemt niet weg dat de gevolgen groot kunnen zijn.

opvattingen over wat de juiste aanpak is sinds de toename van de problematiek van uitreizigers en de recente aanslagen. Feit is, dat er geen evidence-based, sluitende aanpak bestaat. De huidige Amsterdamse aanpak, zoals in de volgende paragraaf beschreven, is risk based, en met name gericht op de-radicalisering. Deze brief gaat in op de manier waarop de huidige situatie leidt tot een bijgestelde aanpak radicalisering. Leidend hierin zijn het beschermen van kwetsbare groepen en individuen, verbindend optreden om tegenstellingen te verkleinen, en inzet op die individuen en personen die het grootste risico vormen. Hierbij vertrouwen wij op de kracht en karakter van onze stad omdat vrijheid en verdraagzaamheid nu eenmaal in ons DNA zitten. Radicalisering en extremisme, in welke vorm dan ook, botsen met dit DNA.

In 2013 zijn wij gestart de huidige aanpak tegen het licht te houden, waarbij wordt bekeken of het de juiste en gewenste effecten sorteert. De noodzaak hiertoe is toegenomen door de (inter) nationale ontwikkelingen sinds de zomer van 2014. Inmiddels hebben wij met de raad zowel in maart als in oktober 2014 over dit onderwerp gesproken in de ambtswoning.

De recente ontwikkelingen zijn ook aanleiding geweest om de gemeenteraad de Argan-brief aan te bieden. Hierin is in kaart gebracht hoe de gemeente omgaat met spanningen tussen verschillende grondrechten bij bijvoorbeeld demonstraties, debatten of andere (openbare) bijeenkomsten. Daarin wordt beschreven welke afwegingen en dilemma's zich hierbij voordoen. Centraal staat de vraag "hoe bestrijden wij onverdraagzaamheid zonder zelf onverdraagzaam te worden?"

Dit geldt ook voor het zogenaamde Actieprogramma Dialoog 2015. Door de toegenomen spanningen afgelopen zomer zijn veel mensen ongerust. Aanleiding voor ons om in gesprek te gaan met Joodse en Islamitische Amsterdammers. Na de aanslagen in Parijs hebben die dialooggesprekken extra urgentie gekregen. Dat geven onze gesprekspartners eveneens nadrukkelijk aan. In het Actieplan Dialoog 2015 staat hoe wij het komende jaar in debat en dialoog gaan met het doel de verbinding te versterken en de weerbaarheid in de stad te vergroten.

1.2 Indeling brief

De indeling van deze brief is als volgt: eerst wordt de achtergrond van de huidige aanpak geschetst, vervolgens gaan wij in op het landelijke actieprogramma aanpak Jihadisme, in paragraaf vier wordt stilgestaan bij de knelpunten van de huidige aanpak, waarna we uiteenzetten welke nieuwe inzichten wij meenemen. In paragraaf 6 wordt de aangescherpte aanpak uiteengezet, met de bijbehorende activiteiten in paragraaf 7. Paragraaf 8 en 9 vormen respectievelijk de financiële paragraaf en de conclusie.

2. Achtergrond: huidige aanpak

2.1 Start aanpak radicalisering

De oorspronkelijke aanpak is meer dan 10 jaar geleden ontwikkeld naar aanleiding van de moord op Theo van Gogh (2004). Dit was een aanvulling op de bestaande, brede strategie gericht op terrorismebestrijding, die kort daarvoor was vastgesteld. Om te voorkomen dat radicalisering doorgroeit naar terreur is de aanpak gericht op het zo vroeg mogelijk ingrijpen bij verschijnselen van radicalisering waarmee de nadruk ligt op signalering en de-radicalisering. In bijlage 1 is kort de aanpak van terreur, het stelsel bewaken en beveiligen, het alerteringssysteem terrorismebestrijding en het draaiboek Vrede geschetst. Deze blijven in deze brief verder buiten beschouwing.

2.2 Huidig beleid Amsterdam

Vanaf 2011 is de focus van de aanpak risk-based. Dat wil zeggen dat wij ons richten op de daadwerkelijk geconstateerde risico's, met de-radicalisering als doel. Het hart van de huidige aanpak is het meld- en adviespunt (zie bijlage 2). Door vroegtijdig te signaleren wordt geprobeerd om in concrete gevallen van radicalisering oplossingen te bieden door verschillende interventies. De inzet van sleutelpersonen (150) die binnen een gemeenschap draagvlak hebben en zich vrijwillig inzetten voor de stad, is hierin cruciaal. Enerzijds om radicalisering en spanningen in de stad te signaleren, anderzijds om bij spanningen de gemoederen te sussen en emoties te kanaliseren.

Daarnaast worden professionals (zoals een gespecialiseerde psychiater, coach of jeugdwerker) ingezet, met als doel de persoon in kwestie (weer) op een positieve manier aan de samenleving te binden. Iedere interventie dient zo goed mogelijk aan te sluiten bij de probleemanalyse van het individuele geval. Er is dus constant sprake van maatwerk. Bij de aanpak kunnen specifieke maatregelen worden ingezet, zoals het intrekken van een paspoort, het stopzetten van een uitkering, het bevriezen van tegoeden, gedwongen opname en/of het onttrekken van kinderen aan het ouderlijk gezag.

De aanpak bevat ook preventieve activiteiten. Deze worden gericht ingezet daar waar de risico's het grootst zijn. Het gaat bijvoorbeeld om het faciliteren van dialoog tussen groepen die tegenover elkaar staan of het inzetten van specifieke projecten zoals het empoweren van kwetsbare jongeren. Tenslotte wordt er actief geïnvesteerd in netwerken om kennis en ervaringen te delen, en in het algemeen de kennis en expertise te vergroten. De complexiteit van de problematiek en de snelheid van de ontwikkelingen maken dat het noodzakelijk is dit te blijven doen, mede om nieuwe methoden te kunnen ontwikkelen.

3. Landelijk Actieprogramma Integrale aanpak Jihadisme

De toename van de problematiek rondom radicalisering, uitreizigers en terugkeerders is voor de regering aanleiding geweest tot het opstellen van het Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme[4].

De problematiek overstijgt de gemeentelijke (en landelijke) grenzen op verschillende manieren en de vraag naar afstemming, samenwerking en coördinatie is groot. Veel van de Amsterdamse preventieve maatregelen zijn in vergelijkbare vorm landelijk overgenomen zoals de samenwerking met de Islamitische gemeenschap, het versterken van bestaande netwerken van lokale sleutelfiguren en het mobiliseren van maatschappelijke tegengeluiden. Maatregelen gericht op kennisdeling en samenwerking moedigen wij aan, en daar dragen wij graag aan bij. Wat opvalt is dat de nadruk van het actieprogramma hoofdzakelijk ligt op repressieve maatregelen, terwijl het effect daarvan onzeker is. Daarbij is bij optreden de juridische onderbouwing van besluiten niet eenvoudig, omdat de openbaar te gebruiken informatie gering is.

Naast de in het actieprogramma opgenomen activiteiten, pleit Amsterdam voor een onderzoek naar de radicale/Jihadistische netwerken in Nederland. De uitkomst hiervan heeft invloed op de repressieve aanpak (opsporen en vervolgen) en de mogelijkheden voor de overheid om op andere wijze de Jihadistische beweging te frustreren.

4. Knelpunten

4.1 Effect van maatregelen en diversiteit van de doelgroep

Het aantal gevallen van radicalisering is de afgelopen tijd toegenomen. Dit komt natuurlijk allereerst door de toename en verbreding van de problematiek. Mogelijk speelt de verhoogde alertheid onder Amsterdammers en professionals een rol. Het effect van overheidsoptreden lijkt, ondanks grote inzet en inspanningen, gering. De daadwerkelijk gerealiseerde effecten zijn moeilijk te meten, dit geldt dus ook voor het effect van overheidsoptreden op de-radicalisering, of het werk van sleutelfiguren en professionals.

Er is geen aantoonbaar verband tussen radicalisering en gebrek aan maatschappelijk perspectief, uitsluiting, discriminatie of zich buiten de samenleving geplaatst voelen. Hoewel de overheid deze misstanden om andere redenen zal willen aanpakken, roept dit de vraag op of meer algemene zorginterventies een zinvol middel tegen radicalisering zijn. De groep die zich namelijk aangetrokken voelt door radicaal gedachtegoed is divers. Maatschappelijke status, afkomst, etniciteit, sociaal economische status en opleidingsniveau blijken niet maatgevend voor radicalisering of uitreismotieven. Uit een onderzoek naar een beperkte groep terugkeerders blijkt dat er grote verschillen zijn: wel is af te leiden dat het merendeel van de terugkeerders onder de 25 jaar is, vaak antecedenten heeft, en dat er veelvuldig sprake is van meervoudige problematiek zoals psychische problemen, negatief zelfbeeld, geen tot weinig zelfvertrouwen, en een onveilige

[4] Ministerie van Veiligheid en Justitie, Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (augustus 2014).

thuissituatie. Tegelijkertijd zijn er ook gezinnen of personen met een goede opleiding of baan die (willen) uitreizen. Denk hierbij aan het tegengehouden gezin uit Huizen, de drie Britse meisjes die in februari vertrokken of aan Mohammed Emwazi ("Jihadi John", de gemaskerde man uit de onthoofdingsfilmpjes van IS) die aan de universiteit van Westminster studeerde voor hij vertrok.

Bovendien wordt in toenemende mate geconstateerd dat de oorzaak van radicalisering en extremisme in toenemende mate buiten de religie ligt. Er zijn jongeren tegengehouden voor vertrek naar Syrië met "Islam voor dummies" in de rugzak. Het aantal bekeerlingen is hoog; dat geeft aanleiding om vraagtekens te zetten bij de intrinsieke religieuze motivatie.

4.2 Negatief effect aanpak
Sommige beleidsinterventies blijken negatieve bijeffecten te hebben, waardoor de radicalisering in stand wordt gehouden of zelfs wordt versterkt. Zo kan het opleggen van een paspoortmaatregel of het bevriezen van tegoeden het gevolg hebben dat de persoon verder radicaliseert. De incidenten in Canada waarbij militairen werden aangevallen, maken duidelijk dat het voorkomen van uitreizen zodanige frustraties teweeg kan brengen dat er een gevaar voor de veiligheid ontstaat. Ook één van de daders van de aanslagen in Parijs was een verijdelde uitreiziger. Dit roept voor ons de vraag op of de aanpak van terugkeerders en de repressieve maatregelen die de rijksoverheid voorstaat, het gewenste effect zal opleveren. Is het niet beter om het zwaartepunt te leggen op het voorkomen van radicalisering en uitreizen?

4.3 Structuur Jihadistische beweging
Door de opkomst van internet en sociale media is het Jihadisme in Nederland qua structuur en samenhang aanzienlijk veranderd. De beweging heeft een minder hiërarchisch karakter gekregen. Weliswaar spelen enkele regisseurs op de achtergrond een rol bij het aandragen van een ideologische visie, of nemen zij de leiding bij activiteiten, maar veel bepalender is de voortdurende wederzijdse beïnvloeding door vrienden, familie, buurtgenoten of geestverwanten.

4.4 Wie is gesprekspartner
De overheid is continu op zoek naar partners die vanuit de maatschappij een rol vervullen in het tegengaan van radicalisering. Vanwege het ontbreken van een goed functionerende, gezamenlijke, religieuze en culturele infrastructuur binnen de moslimgemeenschap, is telkens discussie wie als gesprekspartner kan fungeren. Daarbij is de overheid gehouden aan de scheiding tussen kerk en staat bij de samenwerking met religieuze instellingen.

5. Nieuwe inzichten

Vanuit de noodzaak om kritisch te blijven op onze inspanningen, is het belangrijk ons continu te laten inspireren en informeren over de nieuwste inzichten. Wij gaan op zoek naar experts op het gebied van radicalisering, nodigen onze eigen critici uit en dragen waar mogelijk bij aan onderzoek.

5.1 "State of mind"

Een voorbeeld is David Kenning, expert op het gebied van communicatie en strategieën om rekruteren tegen te gaan (anti-recruitment strategies). Hij stelt dat de ideologie op basis waarvan rekrutering plaatsvindt zwak is. Een aanpak gericht op repressie van de ideologie alleen, zal daarom niet het gewenste effect hebben. De personen die vanuit het westen afreizen naar Syrië en Irak hebben weinig met elkaar gemeen, de motivatie is niet religieus, repressie alleen is niet afdoende.

Hij refereert aan een emotionele/psychologische "state of mind" die vatbaar is voor de aantrekkingskracht van gewelddadig extremisme. De ideologie is slechts een houvast voor radicalisering. Dit wordt onderbouwd door het feit dat veel uitreizigers bekeerlingen zijn, of zich pas kort tevoren zijn gaan interesseren in de Islam. Kritiek op de ideologie, of proberen te overtuigen van "de juiste Islam", zou daarom geen effect hebben. De ideologie fungeert slechts als excuus of dekmantel. Daarbij worden politiek en theologie met elkaar vermengd, waardoor er een niet te winnen discussie ontstaat. De Jihad is voor de twijfelende adolescent een kans om van de eigen twijfel af te komen en bij een groep te horen. De Jihadistische beweging zorgt voor opvang, erkenning, steun, bescherming, geborgenheid, respect en zelfvertrouwen. Tot slot is Kenning ervan overtuigd dat de terugkeerders niet het grootste risico zijn, zij hebben zichzelf immers al bewezen. Zij zijn zogezegd al "opgebrand", terwijl jongeren die nog moeten vertrekken nog "insiders" moeten worden.

Repressieve overheidsmaatregelen kunnen volgens Kenning de aantrekkingskracht van de Jihad juist versterken. Hij pleit daarom voor het inspelen op de "state of mind" van kwetsbare personen. Kern is dat de vatbare mindset beschermd kan worden tegen de IS-belofte (verbinding en broederschap) door te bevorderen dat zij hun eigen mening vormen, hun te laten inzien dat twijfelen normaal is (niet alleen zwart/wit), hun te leren omgaan met autoriteit en het stimuleren van tolerantie ten aanzien van andermans gedachtegoed. Wij onderzoeken momenteel samen met Kenning de mogelijkheden om dit in Amsterdam vorm te geven.

5.2 Meervoudige problematiek

Edwin Bakker, hoogleraar terrorisme en contraterrorisme aan de universiteit van Leiden, constateert eveneens dat uitreizigers vaak bekeerlingen zijn en religie niet de oorzaak is. Veel radicaliserende jongeren hebben persoonlijke en/of psychische problemen, problemen in de familie en met autoriteiten. De combinatie met verveling en een fascinatie voor wapens maakt de keuze om deel te nemen aan de gewapende strijd eenvoudiger. Daar ervaren zij waardering en kameraadschap. De gewelddadigheden worden verantwoord vanuit religie. Bakker pleit er voor gericht in te spelen op de meervoudige problematiek. Algemeen sociaal-economisch beleid gericht op het gebrek aan maatschappelijk perspectief, uitsluiting, discriminatie of zich buiten de samenleving geplaatst voelen, is niet de oplossing.

5.3 Wetenschappelijk onderzoek

Vanuit verschillende organisaties en niveaus worden initiatieven genomen voor wetenschappelijk onderzoek naar oorzaken van radicalisering. Per initiatief wordt bekeken of er meerwaarde is voor Amsterdam, en of wij een bijdrage kunnen leveren. Op Europees niveau is er bijvoorbeeld het Radicalisation Awareness Network waar Amsterdam in participeert. Tevens werkt de universiteit

Tilburg aan een voorstel voor het EU Horizon 2020 Secure Societies Working Programme. Oud minister Hirsch Ballin (Universiteit Tilburg) heeft de gemeente Amsterdam verzocht input te leveren voor dit voorstel en als partner deel te nemen aan het onderzoek. Het onderzoek richt zich op de impact van inclusief beleid op sociale cohesie en de implicaties daarvan voor gewelddadig extremisme, terrorisme en de georganiseerde misdaad.

6. Aangescherpte aanpak

Wij staan voor de opgave om de huidige aanpak aan te scherpen zodat deze beter is toegesneden op de eerder genoemde ontwikkelingen en de nieuwe inzichten, opdat de Amsterdamse aanpak radicalisering 'state of the art' blijft. Wij willen daarbij de genoemde knelpunten adresseren. Een belangrijke les vooraf is reeds genoemd: de aanpak is er niet één waar input en output leiden tot een duidelijke outcome. Er is geen harde relatie tussen maatregel en effect, elke persoon die radicaliseert is anders en vraagt om een andere aanpak.

Personen die radicaliseren vertonen overeenkomsten met personen uit de Top 600. Het gevoel achtergesteld te zijn, zucht naar aanzienlijke status en de wens ergens bij te horen zijn gedeelde kenmerken. Een paradox is daarbij dat hoe meer de overheid in een complexe casus met radicaliseringsaspecten doet, hoe groter de kans is dat ergens een beoordelings- of inschattingsfout wordt gemaakt. En dan wordt met wetenschap achteraf des te eerder naar de overheid gewezen als de afloop niet goed is. Daarbij is niet duidelijk welke aanpak het meest effectief is. Wel weten we dat geen enkele aanpak elk risico kan uitsluiten. Waar we bij de aanpak van de Top 600 blij zijn met een daling van de recidive tot minder dan 50%, leeft de verwachting dat de overheid bij de aanpak van radicaliseringscasus altijd 100% succes kan hebben.

Eén en ander betekent niet dat wij machteloos zijn. De aangescherpte aanpak borduurt voort op de huidige -risk-based- aanpak die veel navolging krijgt. De aanpak omvat, nadrukkelijker dan voorheen, activiteiten die kwetsbare individuen en groepen **beschermen**. Waar fundamentele waarden in het gedrang komen, mag gevraagd worden om bescherming van vrijheden en versterking van onderlinge verdraagzaamheid. Ten tweede leggen wij waar nodig de **verbinding** om onderlinge verdraagzaamheid te versterken. Daarmee geven we een duidelijk signaal af: radicalisering heeft in onze stad geen plek, èn, radicalisering is niet de enige uitweg, voor wie dat soms zo lijkt te zijn. Ten derde scherpen wij onze **risk-based** aanpak verder aan zodat deze méér focus op de doelgroepen heeft met de grootste risico's. Belangrijk hierbij is het verbeteren van de regievoering en informatiedeling.

De aangescherpte aanpak radicalisering bestaat uit drie onderdelen:

1. *Bescherming: activiteiten gericht op het beschermen van kwetsbare groepen en individuen;*
2. *Verbinding: activiteiten gericht op het verkleinen van tegenstellingen;*
3. *Inzet op risico's: activiteiten gericht op individuen en groepen die het grootste risico vormen.*

6.1 Uitgangspunten
Om het kader te verhelderen van waar uit wij werken zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

Amsterdam staat voor vrijheid en verdraagzaamheid en beschermt Amsterdammers tegen een inbreuk hierop
De vrijheden en rechten van alle Amsterdammers worden beschermd; hierbij herkennen en hanteren wij grenzen om escalatie zo veel mogelijk te voorkomen. Bij optreden tegen onverdraagzaamheid waken wij ervoor zelf onverdraagzaam te worden. Anderzijds mag verdraagzaamheid nooit vervallen in onverschilligheid. Daar waar vrijheden schuren, wordt telkens opnieuw de afweging gemaakt welk belang prevaleert. Zoals bij de vrijheid van meningsuiting en het recht om vrij te zijn van vrees voor discriminatie. Per situatie zal een afweging moeten worden gemaakt. De Argan-brief biedt hiervoor een kader.

Amsterdam treedt proportioneel en subsidiair op
Wij moeten goed voor ogen houden dat radicalisering een fenomeen is dat altijd zal bestaan en dat wij niet bij machte zijn dit probleem volledig op te lossen. Wel kunnen wij barrières opwerpen, de weerstand verhogen van individuen en groepen die beschermd moeten worden, en waar effectief, treden wij ook repressief op. Omdat het aanhangen van radicaal gedachtegoed op zich niet strafbaar is, is het van belang om bij de aanpak van radicalisering telkens de vraag te stellen of de situatie de maatregelen rechtvaardigen (proportioneel) en of het resultaat wellicht met minder ingrijpende maatregelen kan worden bereikt (subsidiair).

Amsterdam vertrouwt op de kracht van de stad en helpt waar mogelijk
De oplossing ligt niet in een door de gemeente te voeren beleid. Bovenal moeten wij vertrouwen op de kracht van onze stad, van onze samenleving. Amsterdam staat voor vrijheid en verdraagzaamheid en wij gaan uit van het zelf corrigerend vermogen van de Amsterdammers. Dat zij de moed hebben om het probleem aan te vechten als zij het tegenkomen. De overheid wil daarbij behulpzaam zijn.

7. Activiteiten aangescherpte aanpak: bescherming, verbinding en inzet op risico's

Zoals beschreven bestaat de aangescherpte aanpak uit de volgende onderdelen: bescherming, verbinding en inzet op de grootste risico's. De bijbehorende activiteiten worden hieronder verder uitgewerkt.

7.1 Bescherming door grenzen stellen
De wet is de grens en bij overtreding wordt zo mogelijk direct en zichtbaar (strafrechtelijk) opgetreden. Overtreders worden zodoende direct aangepakt en tegelijkertijd worden de slachtoffers van de bedreiging, discriminatie, intimidatie, belediging of andere strafbare feiten beschermd.

Bescherming van tegengeluid
Het zelfcorrigerend vermogen van de Amsterdammers beschermen wij door personen die (bijvoorbeeld op internet) kritisch zijn naar hun eigen groeperingen en een tegengeluid laten horen, te beschermen tegen bedreiging, discriminatie, intimidatie en belediging. De bescherming bestaat uit het publiekelijk veroordelen van een gebeurtenis maar ook uit het zo mogelijk opsporen en vervolgen van de daders. Maatregelen op het gebied van bewaken en beveiligen kunnen worden ingezet, zo is afgesproken in de driehoek. In het actieprogramma van het rijk zijn verschillende maatregelen opgenomen gericht op de bescherming van sleutelfiguren.

Bescherming van kwetsbare groepen en personen
Kwetsbaar zijn individuen en groepen die onvoldoende of niet weerbaar zijn voor bijvoorbeeld de Jihadistische ideologie. Door specifieke projecten zoals het empoweren van kwetsbare en geïsoleerde jongeren, jongens én meisjes, wordt getracht het zelfvertrouwen te vergroten en te voorkomen dat zij zich aansluiten bij de Jihadistische beweging. We gebruiken de inzichten en adviezen van Bakker en Kenning om deze bestaande aanpak verder uit te breiden en meer impact te geven. Doel is het bevorderen van sociale vaardigheden, onderhandelingsvaardigheden, emancipatie en eigen kracht van de kwetsbaren. Hierbij is aandacht voor thema's als antisemitisme en islamofobie.

Conform de motie PvdA/Mbarki d.d. 17 december 2014 wordt onderzocht hoe de expertise en werkwijze van het Preventie Interventie Team ingezet kan worden bij de preventie van radicalisering en bij het terugdringen van de risico's van Jihadstrijders op hun gezinnen, waaronder broertjes en zusjes.

Bescherming in het onderwijs
Het is noodzakelijk om radicalisering en de invloed van internationale ontwikkelingen in de klas bespreekbaar te maken. De rol van scholen hierbij is geen eenvoudige. De scholen kunnen daarbij altijd een beroep op de gemeente doen voor ondersteuning in raad en daad. In expertmeetingen op 5 maart en 21 mei van dit jaar hebben scholen en gemeente het thema radicalisering besproken. De scholen is nadrukkelijk steun toegezegd. De gemeente biedt de leraren én leerlingen ondersteuning bij het organiseren van activiteiten gericht op het bespreekbaar maken van lastige en gevoelige onderwerpen. Het gaat om belangrijke thema's als antisemitisme, islamofobie, homofobie en mensenrechten. Immers, scholen zijn een belangrijke partner op het gebied van burgerschap en sociale veiligheid en hebben daarin een opdracht. Binnenkort komt het college met de beleidsbrief Burgerschap, Diversiteit en Gedeelde Geschiedenis in het onderwijs. In samenspraak met scholen wordt de burgerschapsbrief nader uitgewerkt (in kader van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA).

Bescherming sportverenigingen en overige maatschappelijke instellingen
Ook sportverenigingen en maatschappelijke instellingen hebben te maken met radicalisering. Verkend wordt in hoeverre deze organisaties behoefte hebben aan ondersteuning. Ondersteuning bij het herkennen van de problematiek, het bepalen van de juiste aanpak en het verkrijgen van expertise zodat zij zelf gesprekken over dit thema kunnen voeren.

7.2 Verbinding: in gesprek en faciliteren dialoog

Wij gaan in gesprek, bemiddelen en de-escaleren bij groepen die tegenover elkaar staan in de stad. Wij spreken met enige regelmaat verschillende Amsterdammers en gemeenschappen in Amsterdam zoals het Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders (SMN), het Inspraak Orgaan Marokkaanse Amsterdammers (IOMA, initiatiefnemers van Mocro's in Mokum), Argan, moskee Al Kabir, stichting Ibno Khaldoun. Vanzelfsprekend gaan wij hiermee door. Tevens gaan wij in debat of dialoog over het omgaan met de invloeden van internationale conflicten op onze stad en het omgaan met verschillen. Denk hierbij aan de Turks-Koerdische dialoog en de Joods-Islamitische dialoog. Zodoende proberen wij emoties te kanaliseren en verbinding tot stand te brengen. Hierbij zoeken wij vooral contact met de volgende generatie. Voor de bewegingsvrijheid van de (lokale) overheid bij samenwerking met religieuze instellingen, waaronder mogelijke financiering van hun programma's, gelden de uitgangspunten zoals geformuleerd in de notitie Scheiding Kerk en Staat. In het kort komt het erop neer dat wij graag samenwerken met religieuze instellingen maar hierbij de scheiding van kerk en staat niet veronachtzamen.

Momenteel wordt in het kader van draaiboek Vrede het (tijdelijke) actieprogramma dialoog 2015 opgesteld. Daarin staat hoe wij het komende jaar in debat en dialoog gaan over het omgaan met de invloeden van internationale conflicten en het omgaan met verschillen in religie, overtuiging en cultuur. Hierbij willen wij zo mogelijk al dan niet uitgereisde en teruggekeerde, ex-Jihadisten betrekken.

Onlangs heeft een jonge, moedige Amsterdammer een mail naar de burgemeester gestuurd waarin mooi en indringend is omschreven hoe hij in zijn zoektocht als adolescent begon te radicaliseren en daar weer van terugkwam. Hij beschrijft hoe hij op 20 jarige leeftijd ernstig ziek in het ziekenhuis lag en een gesprek hoorde van twee artsen. Hij realiseerde zich toen dat deze twee, in zijn ogen ongelovige, artsen met man en macht probeerden zijn leven te redden, ongeacht zijn geloof en achtergrond. Het heeft zijn ogen geopend. Het was hem geleerd anders gelovigen te haten maar hij kwam hierdoor in conflict met deze overtuiging. Het verhaal maakt indruk, mogelijk ook op anderen. Hij wil graag zijn steentje bijdragen door zijn levensverhaal te vertellen en dat is moedig.

Steun uitspreken en stelling nemen

Het is belangrijk om als gemeentebestuur te laten zien voor welke waarden wij staan. Dat betekent dat we wanneer nodig, stelling nemen als de vrijheid van meningsuiting, gelijkheid tussen man en vrouw, vrijheid van godsdienst, et cetera worden aangetast. De solidariteitsmanifestatie tegen de anti-homowetgeving van Poetin en die op de Dam na de aanslag op Charlie Hebdo, de steun voor het optreden van Westergard in De Balie, het optreden van de burgemeester bij De Wereld Draait Door na de aanslagen in Parijs, het publiekelijk veroordelen van het verstoren van de voorstelling van een Israëlische actrice in Theater de Doelen en de "minder", "minder" uitspraken van Wilders zijn hier voorbeelden van. Wij zullen onze aangescherpte aanpak gestoeld op bescherming, verbinding en aanpak risico's actief uitdragen.

7.3 Inzet op risico's

Het grootste risico voor Amsterdam, voor onze samenleving, is een aanslag. De gebeurtenissen in onze omringende landen maken duidelijk dat de kans op een aanslag reëel is. Mede daarom vormt het rekruteren van personen voor de gewapende strijd of het faciliteren van terroristische aanslagen het volgende risico. Het is gebleken dat veel jongeren door rekruteerders op het pad van de gewapende strijd worden gebracht. Vervolgens vormen het oproepen tot geweld en het oproepen tot haat en anti-integratieve gedragingen een risico omdat zij, vanwege het sluimerende karakter, tot polarisatie, spanningen, radicalisering en terroristische aanslagen kunnen leiden.

Doelgroepen

De driehoek heeft in mei 2014 de aanpak van cases geprioriteerd. Personen van wie de hoogste dreiging uitgaat, krijgen de hoogste prioriteit. Ten eerste zijn dat de (potentiële) terroristen, de terugkeerders met oorlogservaring en - trauma, en de zogenaamde lone wolves. Ten tweede gaat het om personen die zich bezig houden met het ronselen voor de Jihadistisch beweging en/of de gewapende strijd in een conflictgebied. Verijdelde uitreizigers vormen de derde risicogroep. Dit zijn personen van wie bekend is dat zij willen uitreizen en/of pogingen hebben gedaan om uit te reizen, en hierin verhinderd zijn. De vierde groep omvat individuen en groepen die radicaliseren of het radicale gedachtegoed reeds aanhangen en strafbare feiten plegen (oproepen tot geweld, oproepen tot haat, bedreigen, discrimineren, intimideren, beledigen) of anti-integratief handelen. De omgeving van uitreizigers vormt de vijfde groep; het gaat om familie waaronder broertjes en zusjes, en de overige omgeving van personen die naar genoemde conflictgebieden zijn afgereisd.

Casuïstiek

Per casus wordt beoordeeld welke maatregelen en interventies worden ingezet. Hierbij blijft het mogelijk om personen te begeleiden naar werk of opleiding als de inschatting is dat dit de oplossing dichterbij brengt. Wel gelden voor (zorg)interventies strikte voorwaarden en deze worden zo mogelijk gekoppeld aan tegenprestaties.

Meldpunt

Het gemeentelijk Meldpunt radicalisering blijft bestaan. Alle professionals zoals docenten, jeugdwerkers, sportverenigingen, wijkverenigingen maar ook religieuze instellingen kunnen bij dit meldpunt terecht voor advies. Het meldpunt begeleidt en ondersteunt de melder en geeft een handelingsperspectief. Dit geldt ook voor ouders, familie en vrienden.

Eén specifieke casus is aanleiding geweest tot het formuleren van de volgende lessons learned:

Inbedding in zorgstructuren

Radicalisering staat in veel gevallen niet op zichzelf. Er spelen veelal meerdere problemen in een gezin of bij een individu. Wanneer er een assessment gemaakt wordt van een individu of gezin ligt de nadruk aanvankelijk vaak op de zorgcomponent. Daarom is het trainen van professionals om radicalisering te herkennen cruciaal om de 'zorgketen' en de 'radicaliseringsketen' beter op elkaar aan te laten sluiten.

Informatiedeling en maatregelen
Ondanks alle inspanningen kan de overheid niet altijd voorkomen dat iemand uitreist naar een strijdgebied. Van de overheid mag wel worden verwacht dat alles in het werk wordt gesteld om – onderling - informatie te delen en noodzakelijke maatregelen te nemen om te voorkomen dat iemand uitreist.

Impact casuïstiek
Ook al zijn de inspanningen op het gebied van casuïstiek groot, het slagingspercentage van de aanpak is relatief beperkt. Daarentegen kan de impact van casuïstiek op behandelende ambtenaren en professionals groot zijn. Belangrijk is de rol van de ambtenaren en professionals goed te omschrijven en regelmatig bestuurlijke besluitvorming te laten plaatsvinden over het al dan niet nemen van maatregelen bij casuïstiek.

Verwachtingsmanagement
De paradox is dat hoe meer de overheid in een complexe casus doet, of deze casus nu betrekking heeft op radicaliseringsproblematiek of niet, hoe groter de kans dat ergens een (beoordelings)fout wordt gemaakt.

In aanvulling op ons meldpunt ontstaan initiatieven vanuit de samenleving. Per 1 januari 2015 heeft het Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders (SMN) een hulplijn opgezet. Ouders met zorgen en vragen over hun mogelijk radicaliserende kinderen kunnen terecht bij de hulplijn. De gemeente juicht dit initiatief toe en ondersteunt deze hulplijn. Onlangs heeft SMN bekend gemaakt dat zij de hulplijn gaan uitbreiden.

Kennis en expertise
De complexiteit van de problematiek en nieuwe trends en ontwikkelingen maken dat het continu nodig blijft om te investeren in het vergroten van kennis en expertise. Ondersteuning en training is een continu proces. Niet alleen om de problematiek te kunnen herkennen, signaleren en duiden, maar ook voor het bepalen van een juiste aanpak en het begeleiden van een casus. Dit geldt niet alleen voor de professionals en sleutelfiguren die bij de aanpak worden ingezet. Bewustwording van de problematiek en het investeren in kennis en expertise bij onder andere de stadsdelen, gemeentelijke diensten, scholen/leraren, jongerenwerkers, jeugdhulp, jeugdbescherming, sportverenigingen en sportscholen is noodzakelijk. Het opbouwen en onderhouden van netwerken zijn hierbij cruciaal.

Informatiedeling
Met het rijk wordt nader bekeken hoe de informatiedeling tussen veiligheid- en inlichtingendiensten en de lokale overheid geoptimaliseerd kan worden. Dit is van groot belang voor de onderbouwing van besluiten. Veelal is de informatie uit openbare bronnen hiervoor niet toereikend. Daarnaast hebben wij informatie nodig om de risico's voor professionals en sleutelfiguren in te kunnen inschatten. Wij geven hen een rol of functie bij de aanpak en dragen daarmee een verantwoordelijkheid voor deze personen. Wij moeten transparant zijn over de risico's, en wat zij van de gemeente kunnen verwachten.

Regievoering
De bestaande regievoering op casuïstiek wordt verder ontwikkeld. Het afgelopen half jaar zijn hierin al goede stappen genomen. Wekelijks vindt er regieoverleg plaats tussen de driehoekspartners, AIVD en NCTV. Tevens wordt verkend of op termijn de aanpak van cases ondergebracht kan worden bij het Actiecentrum Veiligheid (in oprichting) en breder kan worden uitgerold in de stad door het sociaal domein (jeugd, onderwijs, sport, diversiteit) en de stadsdelen actiever te betrekken. Hiervoor wordt inzichtelijk gemaakt welke rollen en taken de verschillende partijen hebben. Gezien de toename en verbreding van de problematiek wordt nader uitgewerkt hoe conform de treiteraanpak de regie bij de gemeente voor de zwaarste gevallen onder verantwoordelijkheid van de centrale stad wordt opgepakt, en lager geprioriteerde cases door de stadsdelen. Vanzelfsprekend altijd in samenwerking met de driehoekspartners.

8. Financiën

Voor deze aangescherpte aanpak is capaciteit en geld nodig. Bij de begroting 2015 zijn al extra incidentele en structurele middelen door het bestuur beschikbaar gesteld: deze dienen ter dekking van de in bijlage 3 beschreven activiteiten.

Wij zijn in overleg met het rijk over medefinanciering voor uitvoering van de maatregelen. De toename van het aantal uitreizigers en terugkeerders legt een grote druk op gemeenten. De taken beschreven in het Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme van het rijk zijn grotendeels bij gemeenten belegd, echter in de financiering van de activiteiten is niet voorzien. Gezamenlijke financiering door rijk en gemeenten is in onze ogen op zijn plaats.

Het rijk stelt in het kader van de versterking van de veiligheidsketen structureel 128.8 miljoen euro beschikbaar om ons te verweren tegen de opkomst van het Jihadistisch extremisme en radicalisering. Het is nog onduidelijk wat dit concreet betekent voor Amsterdam. Deze gelden worden bij de discussie over medefinanciering betrokken.

9. Conclusie

De afgelopen 10 jaar hebben we veel ervaring, kennis en expertise opgedaan bij de aanpak van radicalisering. Onze risk-based aanpak krijgt veel navolging in het land, zowel bij het rijk als bij andere gemeenten. Echter, de gebeurtenissen elders in de wereld veroorzaken eerder en heviger spanningen in de stad; de recente aanslagen in verschillende Europese steden tonen wederom aan dat radicalisering door kan groeien naar terreur.

De (inter) nationale ontwikkelingen en de toename en verbreding van de problematiek geven aanleiding om onze werkwijze te herzien en te versterken. Hierbij zijn wij goed doordrongen van het feit dat ook met deze aangescherpte aanpak een aanslag kan plaatsvinden in Amsterdam of dat Amsterdammers kunnen afreizen. Waar wij invloed kunnen uitoefenen, moeten en zullen wij dat doen. Echter, bescheidenheid over wat de overheid wel en niet met alle inspanningen kan bereiken, is gepast.

Kern van de aangescherpte aanpak is dat wij ons focussen op het in brede zin beschermen van Amsterdam en haar inwoners, het verbinden bij tegenstellingen door aan te sluiten bij de positieve krachten uit de samenleving. Wij blijven in gesprek, debat en dialoog gaan met relevante personen en partijen, en zoeken hierbij vooral contact met de volgende generatie. Telkens geven wij aan en dragen wij uit waar wij voor staan. Waar effectief, treden wij zo mogelijk preventief, en zo nodig repressief op. Dit alles vooral in combinatie met de kracht van onze stad, met haar kernwaarden: vrijheid en verdraagzaamheid.

Hoogachtend,

E.E. Van der Laan
Burgemeester van Amsterdam

A.H.P. van Gils
Gemeentesecretaris

Bijlage 1:

Terreur
Radicalisering en extremisme kunnen doorgroeien naar terrorisme. Als het gaat om terreurdreiging onderscheiden we in Nederland vier dreigingsniveaus: minimaal, beperkt, substantieel en kritiek. Al geruime tijd staat het dreigingsbeeld op het één na hoogste niveau. Dat houdt o.a. in dat de kans dat een aanslag in Nederland zal plaatsvinden reëel is. De recente aanslagen vinden plaats in andere, met Nederland vergelijkbare landen.

Er is sprake van een duurzame dreiging met een diffuus karakter. De inspanningen bij de aanpak van terrorisme zijn erop gericht om een terroristische aanslag te voorkomen en bij een mogelijke terroristische aanslag de schade zoveel mogelijk te beperken. De aanpak bevat naast repressieve eveneens preventieve elementen. Het gaat bijvoorbeeld om opsporing en vervolging van verdachten, de versterking van de crisisbeheersingsorganisatie, het proactief tegenhouden van terrorisme en het verhogen van de weerbaarheid van de samenleving tegen terrorisme. Denk hierbij aan het voorkomen dat terroristen hier infrastructuren opbouwen of behouden doordat de overheid haar informatie, netwerken en instrumenten (zoals intrekken vergunning of subsidies) inzet. Zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau is regelmatig overleg over het dreigingsniveau, de te nemen maatregelen, en de werkwijze en samenwerking bij een aanslag.

Bewaken en beveiligen
Bij een dreiging op specifieke personen of objecten treedt het stelsel 'bewaken en beveiligen' in werking. Uitgangspunt van het stelsel is dat iedere instelling zelf primair verantwoordelijk is voor het treffen van veiligheidsmaatregelen. Als de dreiging hiertoe aanleiding geeft, treft de overheid aanvullende maatregelen. Over de specifieke maatregelen wordt nooit gecommuniceerd. Hierdoor neemt de effectiviteit van de maatregelen namelijk af. Wel is duidelijk dat er na de aanslag in Brussel medio 2014 (zichtbaar) aanvullende maatregelen zijn getroffen bij Joodse instellingen. Binnen het stelsel wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds personen en objecten die tot het zogenaamde centrale domein behoren. Die vallen onder de verantwoordelijkheid van de minister van veiligheid en justitie. De overige bedreigde personen en objecten in de stad vallen respectievelijk onder de verantwoordelijkheid van de hoofdofficier en de burgemeester.

Alerteringssysteem terrorismebestrijding
Het Alerteringssysteem terrorismebestrijding (ATb) is een landelijk waarschuwingssysteem. Het waarschuwt bedrijfssectoren en politiediensten voor een dreigende terroristische aanslag zodat zij snel maatregelen kunnen nemen. De maatregelen zijn ingedeeld in drie opschalingsniveaus. Bij een hogere dreiging horen verdergaande maatregelen. De dreigingsinformatie is afkomstig van de NCTV. Naarmate er meer bekend is over de plaats en de locatie van de mogelijke aanslag, is het dreigingsniveau hoger en zijn de maatregelen ingrijpender.

Draaiboek Vrede
Bij een aanslag of bij grote maatschappelijke spanningen wordt in Amsterdam het draaiboek Vrede geactiveerd. Hierdoor wordt de situatie in de stad nauwlettend gemonitord. Het doel is om een goed beeld te krijgen van wat er leeft en waar incidenten plaatsvinden. Alle informatie wordt

centraal geanalyseerd en beoordeeld. Op basis daarvan worden zonodig acties ondernomen. Het eerder genoemde actieprogramma dialoog 2015 is hier een voorbeeld van.

Bijlage 2: meldpunt radicalisering

Het Meld- en adviespunt Radicalisering is het kennis- en expertisecentrum van de gemeente Amsterdam. Het is bedoeld voor professionals en sleutelfiguren die in hun werk te maken kunnen krijgen met signalen van (mogelijke) radicalisering. Voorbeelden hiervan zijn docenten, jongerenwerkers,leerplichtambtenaren, vrijwilligers van zelforganisaties, medewerkers van GGD en GGZ enzovoorts.

Professionals kunnen het Meld- en adviespunt benaderen als zij zorgen hebben over signalen van(mogelijke) radicalisering of als zij behoefte hebben aan meer informatie of als zij met een expert willen spreken. Tevens is het meld- en adviespunt bedoeld om advies en handvatten te bieden bij het signaleren en/of omgaan met radicalisering.

Het Meld- en adviespunt beantwoordt vragen over radicalisering. De adviseurs kunnen professionals ondersteunen bij het herkennen van signalen van (mogelijke) radicalisering of handvatten bieden om het gesprek aan te gaan met een mogelijk radicaliserend persoon, en de verbinding met deze persoon te behouden.

Na een adviesvraag of melding, wordt in sommige gevallen eerst gecontroleerd of de casus bekend is bij de politie of andere instanties. Afstemming met deze instanties kan van belang zijn om te voorkomen dat partijen langs elkaar heen werken. In het casusoverleg van het Meld- en adviespunt een analyse gemaakt van de situatie, zodat er een advies gegeven kan worden aan de professional over de beste aanpak. In alle gevallen is de aanpak er op gericht de professional te ondersteunen in zijn of haar rol. In sommige gevallen is daarnaast het inschakelen van derden nodig. In alle gevallen wordt de gewenste aanpak met de professional afgestemd.Er wordt veilig en vertrouwelijk omgegaan met de verstrekte informatie. Het is ook mogelijk zorgen kenbaar te maken, zonder daarbij gegevens te delen.

Momenteel wordt er gewerkt aan een doorontwikkeling van de regievoering casuïstiekaanpak (inclusief het trainen van 20 regisseurs, het opstellen van een convenant, beoordelingskader, en het inrichten van een monitoringssysteem). Dit heeft geen verdere gevolgen voor de werking van het meldpunt als "toegangspoort" voor casuïstiek.

Bijlage 3: mogelijke activiteiten

Activiteiten OOV

- Werving en opleiding van sleutelfiguren (50 per jaar);
- Training en ondersteuning van professionals (500 professionals);
- Uitbreiding strategisch netwerk (3 bijeenkomsten);
- Inhuren van specialisten voor casuïstiek zoals psycholoog of psychiater (15);
- Verder ontwikkelen regievoering casuïstiek, verkenning onderbrengen bij Actiecentrum Veiligheid;
- Stadsdelen en gemeentelijke diensten van voldoende kennis en expertise voorzien zodat zij lager geprioriteerde cases kunnen overnemen (10 trainingen);
- Training van regisseurs (20);
- Inkoop trajecten voor het organiseren van conferenties en expertmeetings (4);
- Uitvoeren van onderzoek (2);
- Toevoegen van in totaal 3 fte bij OOV: 1 fte voor strategische bestuursadvisering en/of /programmamanagement; 2 fte voor behandeling van casuïstiek.

Activiteiten cluster sociaal

- Organiseren en ondersteunen van dialoogprojecten, o.a. gericht op de Midden-Oosten thematiek (10);
- Organisatie expertmeeting onderwijs in 2015;
- Ondersteunen onderwijsveld inzake het herkennen en omgaan met radicalisering en handvatten ontwikkelen voor docenten waardoor moeilijke thema's bespreekbaar kunnen worden gemaakt;
- Voortzetten broedersport; breder inzetten in de stad (20 jongeren per groep in 3 stadsdelen);
- Binnen de aanpak discriminatie projecten opzetten met meer specifieke aandacht voor islamofobie en antisemitisme;
- Projecten gericht op het bevorderen van sociale vaardigheden, emancipatie en eigen kracht (4);
- Ondersteuning van initiatieven zoals het meldpunt van SMN (4 voorlichtingsbijeenkomsten).